

Sygn. akt VI Ka 353/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze w VI Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Andrzej Tekieli (spr.)

Sędziowie SO Waldemar Masłowski

SO Tomasz Skowron

Protokolant Małgorzata Pindral

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Jeleniej Górze G. C.

po rozpoznaniu w dniu 18 października 2016 r.

sprawy **A. B. (1)** ur. (...) w J., c. J. i W. z domu A.

oskarżonej z art. 156 § 1 pkt 2 kk w związku z art. 57a § 1 kk i inne

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonej

od wyroku Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze

z dnia 22 kwietnia 2016 r. sygn. akt II K 249/15

I. zmienia zaskarżony wyrok wobec oskarżonej A. B. (1) w ten sposób, że:

- w punkcie I części dyspozytywnej z kwalifikacji prawnej czynu eliminuje art. 157§2 kk i art. 11§2 kk, jako podstawę wymiaru kary przyjmuje art. 158§1 kk i orzeczoną wobec oskarżonej karę pozbawienia wolności obniża do 1 (jednego) roku,
- w opisie czynu przypisanego w punkcie III części dyspozytywnej przyjmuje, iż oskarżona uderzając ręką w twarz pokrzywdzonego M. P. (1) i powodując jego upadek i uderzenie głową o podłoże godziła się na spowodowanie obrażeń ciała wymienionych w punkcie 2 części wstępnej wyroku,
- stwierdza, że kara łączna z punktu V części dyspozytywnej straciła moc i na podstawie art. 85§1 kk i art. 86§1 kk wymierza oskarżonej karę łączną 3 (trzech) lat i 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności;

I. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. W. M. kwotę 516,60 zł w tym 96,60 zł podatku od towarów i usług tytułem nieopłaconej obrony oskarżonej z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

III. zwalnia oskarżoną od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze obciążając nimi Skarb Państwa.

Sygn. akt VI Ka 353/16

UZASADNIENIE

A. B. (1) oskarżona została o to że:

1.w dniu 22 kwietnia 2014 roku w J. przy ulicy (...) działając publicznie i z oczywiste błałego powodu okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego wspólnie i w porozumieniu z P. K. wzięli udział w pobiciu J. B. (1) narażając go na bezpośrednie niebezpieczeństwo nastąpienia skutku określonego w art. 156 § 1 k.k. w ten sposób że szarpali go i uderzali po całym ciele rękoma oraz metalowym karabinkiem od smyczy w następstwie czego J. B. (1) doznał obrażeń ciała w postaci siniaków i stłuczenia przedramienia oraz ramienia prawego, stłuczenia i siniaka okolicy międzyłopatkowej , skutkujących naruszeniem czynności narządów ciała na okres poniżej 7 dni

tj . o czyn z art. 158 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k . w zw. z art. 57a § 1 k.k.

2.w dniu 22 kwietnia 2014 roku w J. przy ulicy (...) działając publicznie i z oczywiste błałego powodu okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego spowodowała ciężki uszczerbek na zdrowiu na zdrowiu u M. P. (1) poprzez uderzenie go ręką w twarz , co spowodowało jego upadek i uderzenie głową o podłogę w następstwie czego doznał on obrażeń ciała w postaci krwiaka przymózgowo – podtwardówkowego okolicy czołowej i skroniowej po stronie prawej , stłuczenia przypodstawnej części prawego płata czołowego , krwiaka śródmózgowego płata czołowego prawego, rozerwania płata czołowego, krwawienia podpajęcznego, krwiaka przymózgowego w sąsiedztwie otworu wielkiego, złamania kości sklepienia i podstawy czaszki, oraz rany tłuczonej potylicy, które to obrażenia spowodowały wystąpienie choroby realnie zagrażającej życiu

tj . o czyn z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze wyrokiem z dnia 22 kwietnia 2016 roku w sprawie II K 249/15:

I.uznał oskarżoną A. B. (1) za winną popełnienia czynu opisanego w pkt 1 części wstępnej wyroku tj czynu z art. 158 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. i za to na podstawie art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

II.na podstawie art. 57a § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonej nawiązkę w kwocie 500 złotych na rzecz J. B. (1);

III. uznał oskarżoną A. B. (1) za winną popełnienia czynu opisanego w pkt 2 części wstępnej wyroku tj czynu z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. i za to na podstawie art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. wymierzył jej karę 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

IV. na podstawie art. 46 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonej nawiązkę w kwocie 1000 złotych na rzecz H. P.;

V. na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. wymierzone oskarżonej w pkt I i III części dyspozytywnej wyroku jednostkowe kary pozbawienia wolności połączył i wymierzył oskarżonej karę łączną 4 lat pozbawienia wolności;

VI. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej wobec oskarżonej kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył okres tymczasowego aresztowania od dnia 26.05.2014 r. do dnia 26.02.2015 r.;

VII. na podstawie art. 29 ust.1 ustawy z dnia 26.05.1982 Prawo o adwokaturze zasadził od Skarbu Państwa na rzecz adw. W. M. kwotę 1680,00 zł. netto oraz kwotę 386,40 zł. tytułem podatku od towarów i usług tj. łącznie kwotę 2066,40 zł. brutto;

VIII. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił w całości oskarżoną od kosztów sądowych obciążając nimi Skarb Państwa w tym nie wymierzył jej opłaty.

Apelację od powyższego wyroku złożyła obrońca oskarżonej zarzucając:

1. błąd w ustaleniach faktycznych Sądu, mający wpływ na treść zaskarżonego wyroku poprzez bezpodstawne ustalenie winy oskarżonej w zakresie popełnienia czynu opisanego w punkcie 2 aktu oskarżenia, w sytuacji gdy ze

zgromadzonego materiału dowodowego w sprawie nie sposób, w sposób kategoryczny i bez wątpliwości nie mogących dać się wyjaśnić, czynić ustalenia w zakresie winy i sprawstwa oskarżonej w tym zakresie, w sprawie brak jest bowiem jednoznacznego dowodu na sprawstwo oskarżonej, liczne dowody bowiem czynią wątpliwym to sprawstwo z racji braku pewności w relacjach i obserwacjach a nadto z opinii biegłych wynika niejednoznacznie, iż M. P. (1) upadł w skutek uprzedniego uderzenia ręką w twarz przez oskarżoną a obrażenia doznane przez poszkodowanego M. P. (1) mógł także nastąpić w skutek potknięcia i upadku samoczynnego pokrzywdzonego z racji utraty równowagi, w sytuacji gdy osoba ta w trakcie zdarzenia była po spożyciu alkoholu,

2. błąd w ustaleniach faktycznych Sądu, mający wpływ na treść zaskarżonego wyroku poprzez ustalenie, iż oskarżona w zakresie czynu opisanego w punkcie 2 aktu oskarżenia działała umyślnie z zamiarem bezpośrednim nagłym poprzez celowe uderzenie pięścią w twarz pokrzywdzonego powodując jego upadek i uderzenie głową o asfalt w sytuacji gdy z materiału dowodowego zebranego w sprawie brak jest możliwości kategorycznego ustalenia, iż w rzeczywistości upadek pokrzywdzonego nastąpił na skutek uderzenia bądź pchnięcia przez oskarżoną, czy też na skutek samoczynnego potknięcia się pokrzywdzonego skoro nie upadł on od razu po uderzeniu, a nadto w żadnej mierze nie zostało wykazane w sprawie jakoby oskarżona, nawet przy przyjęciu, iż odpychała czy popychała pokrzywdzonego obejmowała swoim zamiarem skutek w postaci upadku pokrzywdzonego w taki sposób, iż uderzył on głową o asfalt i doznał licznych uszkodzeń ciała zakwalifikowanych przez biegłego jako obrażenia realnie zagrażające jego życiu i zdrowiu a nadto błędne ustalenie, iż istnieje adekwatny związek przyczynowy pomiędzy zachowaniem oskarżonej wobec pokrzywdzonego, a obrażeniami jakich doznał pokrzywdzony, bowiem brak jest kategorycznych dowodów na potwierdzenie, iż w rzeczywistości oskarżona miała uderzyć pokrzywdzonego a nawet jeśli doszło do kontaktu, to pokrzywdzony mógł samoczynnie w skutek potknięcia i utraty równowagi upaść i uderzyć głową o asfalt, w sytuacji gdy upadek jego nie nastąpił bezpośrednio po odepchnięciu czy popchnięciu przez oskarżoną a pokrzywdzony nadto wcześniej spożywał alkohol (opinii biegłego) ,

3. błąd w ustaleniach faktycznych Sądu, mający wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia polegający na ustaleniu zakresu obrażeń M. P. (1) jakich miał on doznać na skutek upadku i uderzenia głową o beton – Sąd ustalił i zawarł w opisie czynu zarzucanego oskarżonej w punkcie 2 części wstępnej wyroku a to, iż doznał on obrażeń ciała – krwiak przymózgowo-podtwardówkowy okolicy czołowej i skroniowej po stronie prawej, stłuczenia przypodstawnej części prawego płata czołowego, krwiaka śródmózgowego płata czołowego prawego, rozerwania płata czołowego, krwawienia podpajęcznego, krwiaka przymózgowego w sąsiedztwie otworu wielkiego, złamania kości sklepienia i podstawy czaszki oraz rany tłuczonej potylicy gdy tymczasem z opinii biegłego wynika, iż doznał on urazu czaszkowo-mózgowego w postaci złamania kości pokrywy i podstawy czaszki, stłuczenia mózgu (przypodstawnej części płata czołowego), krwiaka podtwardówkowego okolicy czołowo-skroniowej po stronie prawej, rany tłuczonej potylicy oraz krwiaka śródmózgowego płata czołowego prawego, a więc opisy te odbiegają od siebie, jednak Sąd nie wyjaśnił dlaczego przyjął opis wskazany w części wstępnej a nie ten wynikający z opinii biegłego,

4. naruszenie przepisu prawa art. 156§1 pkt 2 kpk poprzez jego nieprawidłowe zastosowanie a to uznanie, iż oskarżona działała z zamiarem umyślnym i bezpośrednim, gdy tymczasem brak jest możliwości na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego przypisania tego zamiaru oskarżonej także w zakresie spowodowania u pokrzywdzonego P. skutków określonych w art. 156§1kk bowiem brak jest możliwości ustalenia, iż w sprawie zachodzi adekwatny związek przyczynowy pomiędzy rzekomym zachowaniem – popchnięciem lub uderzeniem ręką w twarz a skutkiem w postaci upadku pokrzywdzonego i uderzenia przez niego głową o asfalt – w tym zakresie ustalenie co do umyślności oskarżonego oraz związku adekwatnego jest niezgodne z zasadami procedury karnej, art. 7 k.p.k., art. 5 k.p.k., art. 410 k.p.k. oraz polega na dowolnej ocenie materiału dowodowego zebranego w sprawie;

5. obrazę przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 157 § 2kk poprzez jego niezasadne zastosowanie w kwalifikacji prawnej czynu zarzucanego i przypisanego oskarżonej w pkt 1. wyroku i wskazanie w opisie czynu, że oskarżony spowodował u pokrzywdzonego obrażenia ciała wskazane przez Sąd, podczas gdy zgromadzone w sprawie dowody nie pozwalają na zindywidualizowanie rodzaju obrażeń ciała spowodowanych przez tego oskarżonego, na

skutek czego zastosowanie kwalifikacji prawnej z art. 157 § 2 k.k. nie było zasadne, a wskazana podstawa skazania i wymiaru kary nie jest prawidłowa;

6. naruszenie przepisu prawa materialnego art. 46 § 2 k. k. polegający na jego niewłaściwym zastosowaniu w niniejszej sprawie i orzeczeniu wobec oskarżonej nawiązki w wysokości 1.000 zł. na rzecz H. P. w sytuacji, gdy brak jest wniosku uprawnionego podmiotu a nadto Sąd nie mógł w sposób automatyczny z racji śmierci poszkodowanego odejść z zastosowania przepisu art. 57a§1 k. k. i zasądzić nawiązki na podstawie art. 46 § 2 k.k.;

7. dokonanie dowolnej a nie swobodnej, opartej na zasadach logiki i doświadczenia życiowego oceny, w zakresie,

- oceny zeznań świadka B. oraz P. jakoby oni zgodnie podczas całego postępowania zeznawali w kluczowej kwestii a to w zakresie, iż oskarżona uderzyła pięścią w twarz M. P. (1) powodując jego upadek i nie był to efekt uzgodnienia wspólnej wersji zdarzeń lecz rzeczywista relacja okoliczności, gdy tymczasem jasno i wyraźnie wynika z analizy materiału dowodowego, iż wszyscy słuchani w sprawie świadkowie P., B., Państwo H. mieli wspólną wersję, bo nawet to wynika z faktu, iż Państwo H. w zeznania przed Sądem wskazała, iż łączy upadek M. (...) P. z uderzeniem smyczą, którą wymachiwała oskarżona a w pierwszej relacji wskazała, iż poddała tak, bo taką relację ma od świadka P.;

8. naruszenie przepisów postępowania art. 410, 169 k.p.k. mające wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia polegające na oparciu wyroku na niepełnym materiale dowodowym, bowiem zaniechaniu podjęcia chociaż próby wyjaśnienia okoliczności licznych rozbieżności wynikających z zeznań świadków naocznych zdarzeń z dnia 22.04.2014r. a to chociażby poprzez przesłuchanie pracowników pogotowia w zakresie relacji jaki dawali świadek B., P. – bowiem jak wynika z materiału dowodowego. iż mówił po upadku, nie stracił od razu przytomności, P. co do przyczyny upadku M. P. (1) a także nieprzeprowadzenie dowodu z zeznań żony M. P. (1) chociażby z uwagi na fakt, iż z zeznań taksówkarza B. wynika, iż rozmawiała ona z nim o zajściach jakie miały miejsce przed jego przyjazdem, - odwoził on ją do szpitala z jej relacji wynika, iż mąż został napadnięty przez młodych i uderzony w głowę; oraz nie przeprowadzenie dowodu z przesłuchania (...) D. K. oraz (...) A. M., którzy to sporządzili notatkę urzędową z dnia 23.04.2014r., z której to niejasno wynika, czy M. P. (1) był świadomy podczas jego interwencji na miejscu zdarzenia i czy zdawał jakieś relacje, co może być pomocne do wyjaśnienia wątpliwości w sprawie;

9. rażąco surową karę orzeczoną wobec oskarżonej w wymiarze kar jednostkowych po 1 rok i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz kary 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności tym samym wymierzając karę łączną 4 lat pozbawienia wolności, które to uznać należy za rażąco surowe i nadmiernie uciążliwe, a jako karę adekwatną należało by uznać karę wynikającą z zastosowania zasady pełnej absorpcji; Jako karę rażąco surową winno się uznać obie kary jednostkowe z uwzględnieniem, iż kara za czyn opisany w punkcie 1 części wstępnej wyroku winna zostać wymierzona w minimalnym możliwym wymiarze;

10. błąd w ustaleniach faktycznych Sądu, mający wpływ na treść orzeczenia w zakresie punktu VII części dyspozytywnej wyroku a polegający na nieuwzględnieniu wszystkich trybów i czynności w jakich brał udział obrońca (3Ds 122.14, IIK 802/14, IIK 994/14, (...), (...));

Stawiając powyższe zarzuty obrońca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie czynu opisanego w punkcie 2 części dyspozytywnej wyroku poprzez uznanie oskarżonej A. B. (1) za niewinną popełnienia tegoż czynu oraz w zakresie czynu opisanego w punkcie 1 części wstępnej wyroku zmianę poprzez wyeliminowanie z kwalifikacji prawnej czynu zarzuconego i przypisanego oskarżonemu art. 157§2 kk i art. 11§2kk wyeliminowanie z opisu przypisanego oskarżonemu czynu sformułowania „wywołując rozstrój zdrowia trwający krócej niż siedem dni”, nadto wyeliminowanie z podstawy skazania oskarżonego art. 157§2kk, art. 11§2kk, wyeliminowanie z podstawy wymiaru kary art. 11§3kk oraz zmianę orzeczenia w zakresie zasądzonych kosztów nieopłaconej obrony z urzędu na rzecz adw. W. M. w wysokości 2.661,30 zł netto oraz 612 zł tytułem podatku od towarów i usług

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja zasługiwała na uwzględnienie jedynie w części wskazanej poniżej, w pozostałej części okazała się niezasadna.

W pierwszej kolejności zachowując chronologię zdarzenia odnieść należy się do czynu przypisanego oskarżonej w pkt. I. części dyspozytywnej wyroku kwalifikowanego z art. 158 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k., popełnionego na szkodę J. B. (1). Skarżąca nie podważała sprawstwa i winy oskarżonej odnośnie tego czynu co zwalnia Sąd Okręgowy od szczegółowych rozważań na ten temat, podkreślić jedynie należy że ustalenia Sądu I instancji w tym zakresie są prawidłowe. Skarżąca kwestionowała jedynie kwalifikację prawną tego czynu oraz wymiar kary, i w tym zakresie apelacja okazała się zasadna. Sąd Okręgowy w wyżej wymienionym składzie podziela pogląd skarżącej poparty orzecznictwem Sądu Najwyższego i sądów powszechnych (m.in. wyrok SN z 4.10.2005 r. V KK 211/05 LEX nr 157210; wyrok SN z 12.12.2006 r. WA 33/06 LEX nr 295625; wyrok SA w Rzeszowie z 2.04.1993 r. II Akc 32/93 LEX nr 21225; wyrok SO we Wrocławiu z 9.01. 2013 r. IV Ka 880/12 LEX nr 1652868), że przypisanie oskarżonej A. B. spowodowania u pokrzywdzonego J. B. obrażeń ciała w rozumieniu art. 157 § 2 k.k. byłoby możliwe w przypadku zindywidualizowania powstania tych obrażeń jako skutek działania oskarżonej. Bezsporne ustalenie że uderzenia zadawane przez A. B. spowodowały obrażenia ciała stwierdzone przez biegłego lekarza u pokrzywdzonego skutkować powinny przypisaniem oskarżonej spowodowanie tych obrażeń. Z ustaleń Sądu I instancji wynika natomiast że uderzenia rękoma po całym ciele zadawał pokrzywdzonemu tylko (...)K., zaś oskarżona „dopingowała” go w ataku i uderzała pokrzywdzonego smyczą z metalową końcówką tzw. ”karabinkiem” (str. 1 uzasadnienia, k. 444 akt). Biegły lekarz R. M. w swojej opinii nie zindywidualizował które uderzenia spowodowały stwierdzone u pokrzywdzonego obrażenia naruszające czynności narządów ciała na okres poniżej 7 dni ograniczając się do sformułowania że powstały one w wyniku „pobicia przez inną osobę” (k.38 akt II K 802/14). W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok wobec oskarżonej w pkt I części dyspozytywnej eliminując z kwalifikacji prawnej czynu art. 157 § 2 k.k. i art. 11 § 2 k.k. Tym samym prawidłowa kwalifikacja tego czynu oskarżonej to art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. Sąd Okręgowy nie widział natomiast potrzeby eliminowania z opisu czynu faktu spowodowania obrażeń ciała u pokrzywdzonego, co odzwierciedla całą zawartość kryminologiczną czynu.

Sąd Okręgowy obniżył orzeczoną karę pozbawienia wolności za ten czyn z 1 roku i 6 miesięcy do 1 roku. Podstawą wymiaru kary pozostał art. 158 § 1 k.k. przewidujący karę pozbawienia wolności od 1 miesiąca do 3 lat przy czym dolna granica podlegała zwiększeniu o połowę zgodnie z zasadą z art. 57a § 1 k.k. W ocenie Sądu Okręgowego kara 1 roku pozbawienia wolności spełni swoje zadanie tak w zakresie prewencji ogólnej jak i szczególnej. Sąd Okręgowy miał na względzie, że kwalifikacja prawna czynu oskarżonej ograniczona została do jednego przepisu z części szczególnej kodeksu karnego oraz że wyrok w tym zakresie powinien charakteryzować się wewnętrzną sprawiedliwością z wcześniejszym orzeczeniem dotyczącym (...) K. który wszak uczestniczył w pobiciu pokrzywdzonego wspólnie z oskarżoną. Wyżej wymienionemu za ten czyn wymierzono karę 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności (wyrok z dnia 4.08.2014 r. sygn. akt II K 802/14 Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze), z ustaleń Sądu I instancji wynika przy tym że jego udział w pobiciu J. B. był pierwszoplanowy, to on pierwszy zaatakował pokrzywdzonego, szarpał go i uderzał rękoma po całym ciele. Mając powyższe na względzie kara 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wobec A. B. była rażąco surowa.

Apelacja skarżącej nie była zasadna odnośnie zarzutów błędów w ustaleniach faktycznych dotyczących czynu przypisanego w pkt III części dyspozytywnej kwalifikowanego z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. W ocenie Sądu Okręgowego ustalenia Sądu I instancji dotyczące przebiegu zdarzenia z udziałem pokrzywdzonego M. P. (1) oraz sprawstwa A. B. odnośnie spowodowania ciężkich uszkodzeń ciała u tego pokrzywdzonego nie budzą zastrzeżeń, a zgromadzony materiał dowodowy na którym opierał się Sąd I instancji dokonując tych ustaleń nie wymagał uzupełnienia. Przypomnieć należy że przekonanie sądu o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostaje pod ochroną prawa procesowego a więc mieści się w ramach swobodnej oceny dowodów wtedy gdy: 1. jest poprzedzone ujawnieniem w toku rozprawy całokształtu okoliczności i to w sposób podyktowany obowiązkiem dochodzenia prawdy; 2.stanowi wynik rozważenia wszystkich okoliczności przemawiających zarówno na korzyść jak i na niekorzyść oskarżonego; 3. jest wyczerpująco i logicznie z uwzględnieniem wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego argumentowane w uzasadnieniu (zob. wyrok SN z 9.11.1990 r. (...) 149/90 OSNKW 7- 9/1991, poz. 41). W sprawie niniejszej Sąd I instancji sprostał powyższymi wymaganiami i dokonana przez niego ocena dowodów znajduje akceptację Sądu Odwoławczego. Jak wynika z pisemnego uzasadnienia wyroku Sąd Rejonowy dał wiarę odnośnie przebiegu zdarzenia zeznaniom świadków J. P. i J. B. (1) z postępowania przygotowawczego zbieżnym ze

sobą w najistotniejszej kwestii tj. że oskarżona A. B. (1) uderzyła pokrzywdzonego M. P. (1) ręką w twarz powodując jego upadek i uderzenie głową o asfalt. Sąd I instancji jednocześnie dał wiarę opiniom biegłych lekarzy R. M. (k. 39 akt II K 802/14) i M. B. (k. 366 – 370, k. 432- 434) z których jednoznacznie wynika że następstwem tego zdarzenia był ciężki uszczerbek na zdrowiu M. P. w postaci urazów głowy stanowiących chorobę realnie zagrażającą życiu w rozumieniu art.156 § 1 pkt 2 k.k. Jednocześnie Sąd I instancji odmówił wiarygodności dowodom przeciwnym, w szczególności wyjaśnieniom oskarżonej i zeznaniom P. K.. Szczegółowa i wyczerpująca argumentacja tego Sądu odnośnie takiej oceny materiału dowodowego zdaniem Sądu Okręgowego jest w pełni przekonywująca (str. 3 – 6 uzasadnienia , k. 445 – 446 odwrót akt). Nie przekonuje natomiast w tym zakresie argumentacja skarżącej zawarta w apelacji. Nie sposób zgodzić się z tezą, że w sprawie brak jest jednoznacznego dowodu na sprawstwo oskarżonej, że brak jest możliwości katerycznego ustalenia iż upadek pokrzywdzonego nastąpił na skutek uderzenia przez oskarżoną, oraz że równie prawdopodobna jest wersja iż jego upadek nastąpił samoczynnie na skutek potknięcia i utraty równowagi po spożyciu alkoholu. Świadek J. P. jednoznacznie i konsekwentnie w toku całego postępowania zeznawał że oskarżona A. B. uderzyła M. P. ręką (pięścią) w twarz w wyniku czego ten upadł na podłoże, „na asfalt – taki beton solidny” i stracił na krótki czas przytomność, gdy ją odzyskał na jego głowie była krew, mówił że źle się czuje (k.14 akt II K 802/14, k.77, k.214). W sposób tożsamy opisywał przebieg zdarzenia w postępowaniu przygotowawczym świadek J. B. (1), który jednoznacznie twierdził że po uderzeniu przez oskarżoną pokrzywdzony upadł i uderzył głową o asfalt (k.17 akt II K 802/14). Skarżąca tym dowodom przeciwstawia swoją ocenę materiału dowodowego dopatrując się rozbieżności w zeznaniach wyżej wymienionych świadków oraz w pozostałych dowodach , które jednak zdaniem Sądu Okręgowego dotyczą kwestii drugorzędnych , do których odniósł się zresztą Sąd I instancji dokonując oceny przeprowadzonych dowodów. Gołosłowne są twierdzenia skarżącej że świadkowie uzgadniali wersję zdarzenia działając na niekorzyść oskarżonej. W swoich opiniach biegli lekarze: chirurg R. M., chirurg Z. K. (k. 88) i lekarz medycyny sądowej M. B. nie wykluczyli oczywiście żadnej przyczyny upadku pokrzywdzonego (uderzenie przez oskarżoną, popchnięcie, samoistny upadek), nie było jednak ich rolą dokonanie oceny innych dowodów , pozostawiało to wyłączną prerogatywą Sądu I instancji, który prawidłowo materiał dowodowy ocenił. Sąd Okręgowy dostrzega że w poszczególnych orzeczeniach lekarskich, kartach historii choroby a także w opiniach biegłych były różnice w nazewnictwie obrażeń głowy jakich na skutek zdarzenia doznał pokrzywdzony, biegli byli jednak zgodni że obrażenia te stanowiły ciężki uszczerbek na zdrowiu w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 k.k. Sąd I instancji w ślad za aktem oskarżenia przyjął opis obrażeń wynikający z opinii biegłego R. M. (k.39) i zdaniem Sądu Okręgowego nie było to błędem. Nie sposób zgodzić się także ze skarżącą że materiał dowodowy wymaga uzupełnienia i że należało przesłuchać dodatkowo jako świadków pracowników karetki pogotowia oraz policjantów którzy przyjechali na miejsce zdarzenia a także żonę pokrzywdzonego M. P.. Żadna z wyżej wymienionych osób nie była bezpośrednim świadkiem zdarzenia, skarżąca nie złożyła w tym zakresie stosownych wniosków dowodowych przed Sądem I instancji. Brak jest podstaw do przyjęcia że powyższe osoby dysponowałyby informacjami istotnymi w niniejszej sprawie, wbrew zarzutowi apelacji z notatki urzędowej sporządzonej przez jednego z policjantów wynika wersja zdarzenia przyjęta przez Sąd I instancji (k.2).

Sąd Okręgowy w części zgodził się natomiast z zarzutami skarżącej dotyczącymi podstawy prawnej tego rozstrzygnięcia. Dla Sądu Okręgowego nie ulega wątpliwości że A. B. uderzając ręką w twarz pokrzywdzonego i powodując jego upadek i uderzenie głową o podłoże umyślnie spowodowała obrażenia ciała kwalifikowane z art. 156 § 1 pkt 2 k.k., inaczej jednak niż Sąd I instancji Sąd Okręgowy przyjmuje iż działała ona w zamiarze ewentualnym godząc się z możliwością spowodowania obrażeń których doznał pokrzywdzony. Sąd I instancji przyjmując działanie oskarżonej w zamiarze bezpośrednim stwierdza w uzasadnieniu wyroku że oskarżona „...celowo zadała...uderzenie pięścią w twarz pokrzywdzonego...powodując jego upadek na twarde podłoże i uderzenie głową o asfalt. Siła uderzenia oraz sposób jego zadania (uderzenie pięścią w twarz „między oczy”) wskazywała iż oskarżona zamierzała powalić pokrzywdzonego – co jej się udało” (str. 8 uzasadnienia k. 447 odwrót akt). Odnosząc się do powyższego wskazać należy że jednorazowe zadanie uderzenia ręką (nawet pięścią) w twarz i w ten sposób celowe przewrócenie uderzanej osoby nie jest równoznaczne z działaniem w celu spowodowania u niej ciężkiego uszczerbku na zdrowiu. Ani z opisu czynu przyjętego przez Sąd I instancji w zaskarżonym wyroku ani z ustaleń Sądu I instancji zawartych w pisemnym uzasadnieniu nie wynika aby oskarżona uderzyła pokrzywdzonego z dużą siłą i „między oczy” , jak to stwierdzono w tej części uzasadnienia. Ponadto z żadnego z orzeczeń lekarskich ani z żadnej opinii biegłego nie wynika aby pokrzywdzony miał zewnętrzne obrażenia na twarzy świadczące o dużej sile uderzenia. Zbyt daleko idące jest więc

przypisywanie oskarżonej działania w celu spowodowania u pokrzywdzonego ciężkich obrażeń głowy. Niewątpliwie natomiast oskarżona uderzając ręką w twarz i powodując w ten sposób upadek 80 – letniego pokrzywdzonego na twarde asfaltowe podłoże musiała przewidywać możliwość doznania przez niego obrażeń głowy o których mowa w art. 156 § 1 pkt 2 k.k. i godziła się na to. W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób że w opisie czynu przypisanego w pkt. III części dyspozytywnej (opis z pkt.2 części wstępnej) przyjął iż oskarżona uderzając ręką w twarz pokrzywdzonego M. P. i powodując jego upadek i uderzenie głową o podłoże godziła się na spowodowanie obrażeń ciała przyjętych w opisie.

Powyższa zmiana zaskarżonego wyroku nie skutkowałą zmianą w zakresie wymiaru kary za ten czyn. Nie sposób przyjąć że kara 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności jest karą rażąco surową nawet mając na uwadze łagodniejszą postać zamiaru z jakim działała oskarżona. Zważyć należy na okoliczności popełnienia tego czynu. Oskarżona zaatakowała M. P. który stanął w obronie sąsiada J. B. wcześniej z oczywiście błahego powodu atakowanego przez nią i (...)K.. Zachowanie oskarżonej wobec M. P. , mężczyzny w podeszłym wieku, było szczególnie naganne i nie znajduje żadnego usprawiedliwienia. Czyn oskarżonej miał charakter chuligański, czego nie zmienia jej działanie w zamiarze ewentualnym co do spowodowania obrażeń ciała. Oskarżona była przy tym już wcześniej karana w tym za przestępstwo z użyciem przemocy (k.180 , k.178 akt II K 802/14).

Zmiana kwalifikacji prawnej i wymiaru kary co do czynu przypisanego w pkt I części dyspozytywnej skutkowałą koniecznością wymierzenia oskarżonej nowej kary łącznej. Zmieniając w tym zakresie wyrok Sąd Okręgowy stwierdził że kara łączna z pkt V części dyspozytywnej straciła moc i na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. wymierzył oskarżonej karę łączną 3 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności. W ocenie Sądu Okręgowego tak wymierzona kara spełni swoje zadanie tak w zakresie prewencji ogólnej jak i szczególnej.

Niezasadny był zarzut naruszenia art. 46 § 2 k.k. w zakresie orzeczenia nawiazki z pkt IV części dyspozytywnej. Sąd I instancji na gruncie obecnie obowiązujących przepisów władny był orzec nawiazkę zamiast obowiązku naprawienia szkody z art. 46 § 1 k.k. nawet bez wniosku pokrzywdzonego. Wysokość orzeczonej nawiazki jako środka kompensacyjnego nie budzi wątpliwości. To orzeczenie skutkowało odstąpieniem od orzeczenia nawiazki na podstawie art. 57a § 2 k.k.

Niezasadny był zarzut błędów w ustaleniach faktycznych w zakresie orzeczenia przez Sąd I instancji o kosztach obrony z urzędu (pkt VII części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku). obrońca oskarżonej ustanowiony został w postępowaniu przygotowawczym, następnie uczestniczył w: posiedzeniu Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze w dniu 4.08.2014r. (IIK 802/14), w rozprawach przed Sądem Rejonowym w Jeleniej Górze w dniach: 22.09.2014r. i 21.10.2014r. (IIK 994/14) oraz w rozprawach przed Sądem Rejonowym w Jeleniej Górze w dniach: 20.04.2015r., 7.09.2015r., 5.10.2015r., 23.11.2015r. i 22.04.2016r. (IIK 249/15). Wbrew twierdzeniom skarżącej obrońca nie uczestniczył w posiedzeniu Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze w dniu 18.02.2015r. w sprawie IIIK 2/15 (k. 154 akt). Należne minimalne wynagrodzenie obrońcy zgodnie z § 4 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2015r. poz. 615 z późn. zm.) wynosi w tej sytuacji: 300 złotych (opłata za sprawę objętą śledztwem) + 420 złotych (opłata za pierwszą rozprawę)+ 7 x 20%, tj. 588 złotych (opłaty za każdą kolejną rozprawę). W sumie daje to kwotę 1308,00 złotych + kwotę 300,84 tytułem podatku od towarów i usług. Sąd I instancji zasądził na rzecz obrońcy w zaskarżonym wyroku kwotę 1680, 00 złotych oraz kwotę 386,40 złotych tytułem podatku od towarów i usług, a więc wyższą niż kwota minimalnego wynagrodzenia. W ocenie Sądu Okręgowego nie zachodzą podstawy do dalszego podwyższenia tej kwoty do kwoty wnioskowanej w apelacji.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Na podstawie art. 29 ust.1 ustawy prawo o adwokaturze Sąd Okręgowy zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. W. M. kwotę 516,60 zł. w tym 296,60 zł. podatku od towarów i usług tytułem nieopłaconej obrony z urzędu skazanego w postępowaniu odwoławczym.

Na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. Sąd Okręgowy mając na uwadze sytuację majątkową oskarżonej zwolnił ją od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze obciążając nimi Skarb Państwa.